

A Rádiózenekar legújabb családtagja

Hörömpöli Anna

Langer Ágnes hegedűművésszel, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának új koncertmesterével beszélgettünk a pozícióból adódó élményekről, kihívásokról és a jövőbeli projektekről

– *Milyen indíttatásból szeretted volna koncertmester lenni és miért a Rádiózenekart választottad?*

– Régi vágyam volt koncertmesterként is kipróbálni magam. 2020-ban tértem haza Budapestre, februárban szereztem meg a diplomámat. Utána kitört a Covid-járvány, azóta folyamatosan keresem a helyemet. Szerencsére sok felkérést kaptam, mind szólistaként, mind kamarazenei produkciókra. A Rádiózenekar (egyik) koncertmesteri széke már évek óta betöltetlen volt, és erről én már jó ideje tudtam. A zenekarral különleges a kapcsolat: a Bartók Világverseny döntőjében velük léptem színpadra, 2017-ben ez volt a budapesti debütálásom a Zeneakadémia nagytermében. Azóta többször muzsikáltam együtt a zenekar különböző tagjaival. A koncertmesteri pozíció megpályázása korábban is felmerült a beszélgetéseink során, mostanra érett meg bennem a döntés. Amikor kiírták a próbajátékot, úgy éreztem, itt az ideje, hogy jelentkezsem. Talán az életkorom miatt is vonzott a stabilitás, a fix állás.

– *Szerinted lehet valaki annyira fiatal, hogy az életkora miatt nem alkalmas koncertmesternek?*

– A koncertmesteri szerepre vállalkozás nem csupán életkor kérdése. Érettség, tapasztalat és zenei érzékenység szükséges ahhoz, hogy valaki ezt a felelősségteljes pozíciót betölthesse. A koncertmesteri szerep egyfajta belső meggyőződést és stabilitást is igényel.

– *Volt már tapasztalatod koncertmesterként nagyzenekarban?*

– Igen, az egyetemi éveim alatt végig az iskola zenekarának koncertmestere voltam. Németországban tagja voltam egy kamarazenekarnak is, melyet osztályom hegedűsei alkottak. Az egyetemről hívtunk brácsás és csellista vendégeket. Ez ugyan más jellegű feladat, mint egy nagyzenekar élén ülni, de ezek a tapasztalatok megmutatták, hogy a koncertmesteri szerep mennyire összetett; ez egy olyan vezetői szerep, amely a zenekar egészének hangzását és összképét formálja.

– *Milyen élmény volt a próbajáték?*

– Rendkívül izgalmas volt számomra, hiszen ez volt az első ilyen jellegű megmérettetésem. A felkészülés teljesen más megközelítést igényelt, mint bármely korábbi zenei kihívás. Németországban az egyetemen komoly hangsúlyt fektettek a próbajátékokra és a zenekari életre való felkészülésre. Ott a zenekari zenész szakma iránti elkötelezettség volt a fő cél. Az egyetemen külön tantárgy foglalkozott a próbajátékokon gyakran előforduló részletekkel, és próbajáték-szimulációkat is tartottak, amelyek alaposan felkészítettek minket a valós helyzetekre. A megmérettetés első fordulójában egy paravánnak kellett hegedülnöm – ugyan tudtam, hogy így lesz, mégis izgalmassá tette a helyzetet. A második fordulóra már megnyugodtam.

A próbajáték összesen két fordulóból állt. Négyen voltunk jelentkezők, ketten jutottunk tovább a második részbe. Sokáig tartott, mindenkitől mindent meghallgattak. Fogalmam sem volt róla, hogy ez ennyire fárasztó és kimerítő lesz. Az első fordulóban sztenderd zenekari részleteket kértek, a másodikban pedig jöttek a koncertmesteri szólóállások – ezek közül csak keveset tanultunk az egyetemen. A második fordulóban majdnem egy órán át hegedültem. A hegedűversenyek közül a Mendelssohn e-moll-t választottam.

– *Mik voltak az első koncerted tapasztalatai a zenekarral?*

– Az első koncertem egy igazi próbatétel volt: Mahler nyolcadik szimfóniáját adtuk elő a Műpában, Riccardo Frizza karmester vezetésével. A produkció hatalmas, sokszínű társaságot vonultatott fel. Amikor beléptem az első próbára, szinte felfoghatatlan volt számomra, hogy mennyien vagyunk a teremben. Ez a tapasztalat új mélységeket és magasságokat nyitott meg előttem: soha nem hegedültem még ennyi emberrel együtt. A kaland és a kihívás mellett azt is éreztem, hogy ez a koncert minden résztvevő számára különleges esemény. Mindenki lelkesedéssel és alázattal készült, és bár a felkészülés időnként megterhelő volt, nem is kaphattam volna szebb feladatot az első fellépésemhez.

– *Izgultál?*

– Természetesen volt bennem izgalom, de szerencsére – utólag – azt mondták, hogy nem látszott rajtam. Igyekeztem alaposan felkészülni, mind technikailag, mind mentálisan. A zenekari játék különleges kihívást jelent, hiszen itt nem lehet mindenre olyan alaposan előre felkészülni, mint egy szólóelőadásnál. Szólóban a tökéletesítésre törekszünk, minden részletre kiterjedően, míg zenekarban a rugalmasság és az alkalmazkodás a kulcs. Ha az ember szólista, akkor a saját elképzeléseit valósítja meg, és azt is kommunikálja. Itt pedig a karmester elképzeléseit kell közvetíteni a többi kolléga számára. Erre csak úgy lehet felkészülni, hogyha valaki ebben a székben ül: azt hiszem, már az első próbahét alatt rengeteget tanultam.

– *Hogyan fogadtak a zenésztársaid?*

– Nagyon kedvesen. Hálás feladat volt a beilleszkedés, mert támogattak és rögtön befogadtak. A sok magányos gyakorlás után most végre egy közösség része lehetek! Azt hiszem, hogy a Rádiózenekarra tényleg igaz az, hogy ez egy összetartó közösség. A zenekari élet egyik legnagyobb ajándéka: új családra lelni a zenén keresztül.

– *Milyen projektek várhatóak a közeljövőben?*

– A Mahler szimfónia után két koncert erejéig Oláh Vilmos mellett foglaltam helyet, hogy jobban beilleszkedjek a zenekarba és tapasztalatot szerezzek. Utána áprilisban majdnem minden koncerten én leszek a koncertmester. Egy izgalmas esemény, amit alig várok, Kobayashi Ken-Ichiro műsora lesz a Zeneakadémián. Még sosem dolgoztam vele, és tekintettel a korára, ez egy különleges, egyedi lehetőség a számomra. Kodály Galántai táncokat és Brahms I. szimfóniáját fogjuk játszani. A Mátyás templomban egy Mozart-központú program lesz egy énekes szólistával, ami inkább kamarazenei műsor. Az évad (számomra) utolsó koncertjét május elején vezetem a Zeneakadémián, ahol Renaud Capuçon Schumann hegedűversenyét adja elő, majd Dvořák 8. szimfóniáját vezényli. Még egy ilyen változatos kezdést a koncertmesteri pályafutásomhoz aligha képzelhetnék el!

– *Hogyan határozta meg a Covid-időszak a doktori tanulmányaidat?*

– A pandémia idején született meg bennem az elhatározás, hogy elkezdjem a doktori iskolát. A tanítás lehetősége motivált. Az első két év – a kreditszerzési időszak – különösen érdekes volt, hiszen izgalmas kurzusokon vehettem részt és a közösség részeként új élményekben lehetett részem. Mostanra sikeresen túl vagyok a komplex vizsgán. Jelenleg passzív státuszban vagyok, mivel az állásomra szeretnék koncentrálni, emellett továbbra is ugyanúgy vállalom kamaraszólo felkéréseket. A következő két egyetemi év egyébként szabadon alakítható lesz, „csupán” a dissertációm írása vár rám, amelynek első fejezetét már benyújtottam a vizsgán. A jövőben szeretném megtalálni az egyensúlyt a zenekari munka, a kamaraszóloprojektek, valamint a doktori kutatásom között.

– *Milyen tapasztalatokat szereztél a tanítás során?*

– A doktoranduszként eltöltött idő alatt három féléven át tanítottam a kamarazene tanszéken, ami lehetőséget adott arra, hogy kamatoztassam a zenei tudásomat és pedagógiai készségeimet. Bár jelenleg szüneteltetem a tanítást is, hogy más területekre tudjak koncentrálni, a tanítás mindig is közel állt a szívemhez. Angol nyelvtudásomnak köszönhetően nemzetközi diákokkal is dolgozhattam, ami új perspektívákat nyitott meg előttem. A vizsgák során számos tehetséges csapatot és inspiráló előadást hallhattam.

– *Milyen kutatási témát választottál a doktori iskolában?*

– A téma az orosz zenei hagyományokon belül a zsidó témák feldolgozására összpontosít. Dmitrij Sosztakovics mellett Mieczysław Weinberg munkásságát vizsgálom, aki szintén foglalkozott zsidó témákkal műveiben. Weinberg, aki 22 szimfóniát, számos kamarazenei darabot, egy hegedűversenyt és hét operát komponált, Sosztakovics kortársa és jó barátja volt. A két zeneszerző gyakran osztotta meg ötleteit egymással. Sosztakovics támogatta Weinberg munkáját, ami mély és tartós hatással volt mindkettőjük életére és zenei stílusára. Sosztakovics mindig is a kedvenc szerzőim közé tartozott. Egy olyan témát kerestem, amely közel áll hozzá, és amely mélyebb megértést nyújt a zsidó témák zenei ábrázolásáról az orosz komponisták körében.

– *Milyen produkciókra emlékszel vissza szívesen az elmúlt időből?*

– Márciusban, még az első zenekari, „Mahler-bevetésem” előtt Várjon Dénes és Simon Izabella kurátori hétvégéjén játszottam. Ezt nagyon élveztem, mindketten rendkívüli emberek és muzsikuskok. Most az évad végéig nincs más felkérésem, a zenekari munkára fókuszálok. A nyár fénypontja egy walesi kamarazenei fesztivál lesz Penarthban, ahol négy napon át több koncerten is fellépek. A repertoár változatos lesz, többek között Mozart, Beethoven, Vaughan Williams, Schubert, Strauss, Britten és Dvořák műveit adom elő, amelyek között olyan remekművek szerepelnek, mint a Schubert C-dúr Fantázia, Mozart Esz-dúr zongoranégyese és a Beethoven B-dúr „Grosse Fuge” vonósnégyes. Két évvel ezelőtt már részt vettem ezen a fesztiválon, és az ottani muzsikussal kialakított kapcsolat nagyon különleges számomra, így örömmel várom a visszatérést. ■

A MAGYAR RÁDIÓ SZIMFONIKUS ZENEKARA PRÓBAJÁTÉKOT HIRDET

2. klarinét / basszusklarinét/esz klarinét zenekari művész munkakörre, határozott idejű munkaszerződéssel

ELSŐ FORDULÓ (PARAVÁN MÖGÖTT)

Klarinét	Basszusklarinét	Esz klarinét
<ul style="list-style-type: none"> W. A. Mozart: A-dúr Klarinétverseny I. tétel (A zenekari állásokat csak a kottában kijelölt részekből kérjük!) C. M. Weber: Bűvös vadász solo 	<ul style="list-style-type: none"> F. Liszt : Dante szimfónia D. Shostakovitsch: 8. szimfonia P. Dukas: Bűvészinás 	-----

II. FORDULÓ – RÖGTÖN AZ ELSŐ FORDULÓ UTÁN

Klarinét	Basszusklarinét	Esz klarinét
<ul style="list-style-type: none"> B. Bartók : Concerto 2. tétel F. Mendelssohn: Szentiván éji Scherzo R. Wagner : Istenek alkonya 1 felv. 3.kép J. Brahms : III. szimfónia. 2. tétel 	<ul style="list-style-type: none"> I.Stravinsky: La Sacre du Printeps A. Hacsaturjan: Piano concerto 2. tétel M. Ravel : Daphnis and Cloe 2. szvit D. Shostakovitsch : Hegedűverseny 2. tétel R. Wagner : Walkür, Istenek alkonya F. Liszt : Tasso 	<ul style="list-style-type: none"> H. Berlioz : Fantasztikus szimfónia M. Ravel : Bolero M. Ravel : Daphnis and Chloe

Várjuk mindazon művészek jelentkezését, akik:

- szakirányú felsőfokú zenei végzettséggel (minimum szakirányú BA diploma),
- zenekari tapasztalattal rendelkeznek.

Jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

- szakmai önéletrajz elérhetőség megadásával (telefonszám, e-mail cím)
- szakirányú végzettséget igazoló dokumentum.

A jelentkezéseket 2024. április 15-ig kérjük megküldeni a hegi@mtva.hu e-mail címre.

A fent megjelölt pozíciót a próbajáték nyertese számára a zsűri szakmai döntése alapján ajánljuk fel.

A próbajátékokra csak a jelentkezésük alapján kiválasztottak kapnak meghívást

A zenekari állások kottáját a próbajátékokra meghívott jelentkezők megtekinthetik a Magyar

Rádió Művészeti Együtteseinek kottatárában, előzetes megbeszélés alapján.

A zsűri fenntartja magának a jogot, hogy a szakmai kritériumoknak nem megfelelő jelentkezőket a próbajátékból kizárja.

Zongorakísérőt a zenekar nem biztosít.